

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ

11.08.2026 г.

Председателите на БАН и на Азербайджанската национална академия на науките обсъдиха разширяване на сътрудничеството си

- bta.bg

Председателят на Българската академия на науките (БАН) чл.-кор. Евелина Славчева и председателят на Азербайджанската национална академия на науките акад. Иса Хабибейли проведоха работна среща в София, на която бе обсъдено разширяване на научното сътрудничество на двете институции, съобщиха от БАН. На срещата присъстваха също заместник-председателят на БАН проф. д-р Емануел Мутафов и научният секретар на направление „Биоразнообразие, биоресурси и екология“ проф. Ина Анева. Основна тема на разговорите бе задълбочаването на двустранните отношения и реализацията на съвместни научни проекти в приоритетни за двете страни области, се казва в съобщението. Фокус на партньорството ще бъде засилването на съвместната работа в сферата на архитектурата, археологията, етнологията, фолклора, изкуствознанието и други хуманитарни направления, посочват от БАН. По време на срещата е договорено подновяването на действащото рамково споразумение, като предстои подписването на нов документ за сътрудничество между двете академични институции. Двете страни се обединиха около позицията, че традиционно приятелските връзки между България и Азербайджан са отлична основа за по-активен обмен на опит, млади кадри и научни постижения, се посочва още в съобщението. /КБ

Председателят на Българската академия на науките (БАН) чл.-кор. Евелина Славчева и председателят на Азербайджанската национална академия на науките акад. Иса Хабибейли проведоха работна среща в София, на която бе обсъдено разширяване на научното сътрудничество на двете институции, съобщиха от БАН. На срещата присъстваха също заместник-председателят на БАН проф. д-р Емануел Мутафов и научният секретар на направление „Биоразнообразие, биоресурси и екология“ проф. Ина Анева. Основна тема на разговорите бе задълбочаването на двустранните отношения и реализацията на съвместни научни проекти в приоритетни за двете страни области, се казва в съобщението. Фокус на партньорството ще бъде засилването на съвместната работа в сферата на архитектурата, археологията, етнологията, фолклора, изкуствознанието и други хуманитарни направления, посочват от БАН. По време на срещата е договорено подновяването на действащото рамково споразумение, като предстои подписването на нов документ за сътрудничество между двете академични институции. Двете страни се обединиха около позицията, че традиционно приятелските връзки между България и Азербайджан са отлична основа за по-активен обмен на опит, млади кадри и научни постижения, се посочва още в съобщението. /КБ

НАЧАЛО / Анализи Дронове „под радара“: Може ли България да се защити от новите въздушни заплахи

- cross.bg
- nova.bg

/КРОСС/ Навлизането на дрон в българското въздушно пространство поставя редица въпроси за готовността на институциите да реагират при подобни сценарии. Освен причините и произхода на летателния апарат, ключов остава въпросът доколко България разполага с необходимата техника и организация за проследяване и неутрализиране на дроне.

Проф. Димо Зафиров от Института за космически изследвания и технологии към БАН анализира възможните характеристики на летателния апарат и предизвикателствата пред системите за противодействие на подобни летателни апарати.

Според него един от най-притеснителните моменти е липсата на ясна и координирана реакция при подобен инцидент. „Притеснителното е, че нямаме готовност как да действаме при подобни сценарии. Доста хаотични са действията на властите и органите на реда, което доведе до различни хипотези“, заяви той.

По думите му е възможно летателният апарат да е бил т.нар. дрон примамка - сравнително евтин безпилотен апарат, чиято цел е да предизвика реакция от противника и по този начин да го принуди да изразходва значително по-скъпи ресурси.

Експертът допуска и възможността взривът да е бил резултат от самоунищожаване на апарата, за да не бъде той открит и изследван от противника. „Най-вероятно взривът не е бил толкова голям и причината е била самоунищожаване, т.е. да няма възможност летателният апарат да попадне в ръцете на противника, който да го изследва. Именно затова ние нямаме информация каква е била траекторията му“, посочи той.

Според проф. Зафиров възможностите на съвременните безпилотни летателни апарати позволяват извършването на полети на значителни разстояния. „Един дрон може да лети дори и денонощие. В случая може да говорим за дистанция от 500-600 км. Украйна използва дроне, които могат да прелетят и над 10 000 км“, заяви експертът. Това поставя допълнителни изисквания към системите за наблюдение и защита на въздушното пространство.

Ученият подчерта, че наличието на антидрон система само по себе си не гарантира пълна защита. „Една антидрон система не е в състояние да прехване всички дроне и може да се окаже, че реално има една неподготвеност за проследяване на дроне, включително и от чужда траектория“, коментира той. „Този дрон е бил няколко секунди в нашето въздушно пространство. От румънска страна също не е бил прехванат, защото такива летателни апарати летят много ниско, „под радара“, затова е нужна най-съвременна техника“, допълни той.

Развитието на технологиите води и до появата на нови средства за заобикаляне на противодроновите системи. По думите на експерта вече се разработват нови технологии и дроне, проектирани така, че да бъдат по-трудни за откриване и неутрализиране.

"Цените се надуват изкуствено от печалбари": Как една книга в Гърция струва 15€, а в България - 27€

- actualno.com

Цените на печатните издания в България се надуват изкуствено и вероятно това е причината книжният пазар у нас да остава скромен по обем. Това коментира гл.ас. д-р Александър Стоянов, учен от Института за исторически изследвания на БАН, преподавател по история в Националната гимназия за древни езици и култури "Св. Константин Кирил Философ" и изтъкнат историк.

Той споделя, че в чужбина изданията са на много по-ниска цена и за пример даде Гърция.

"Онзи магически момент, в който купиш англоезична книга в Гърция за 15€, а в българския ѝ превод цената ѝ е 27€", използва той като повод за своя коментар.

"Цените на печатните издания, както и на всичко друго у нас, се надуват изкуствено по разни начини, за да може прослойката печалбари, които управляват търговията у нас, да изстиска колкото се може повече от обществото. На фона на подобни разлики от 40% в цената и на ниското качество на повечето преводи у нас, нищо чудно че книжният пазар остава скромен по обем", категоричен е Стоянов. Той обяснява, че в конкретния случай разликата в цената идва заради решение на издателството у нас.

"Българското издателство е решило да пусне въпросната книга в скъпо издание с порезка и дебели корици, без да остави, както се прави на запад, вариант за меки корици, които правят изданието по-достъпно. През последната година много издатели избират този подход при отпечатването на бестселъри, за които се знае, че ще се търсят от публиката", обяснява той.

По думите му практиката не е нова, но до скоро не е била масова.

"Резултатът, поне при мен, е че комбинацията от завишени цени и лош превод, ме кара все по-често да си купувам англоезични оригинали или като ги поръчвам в хартиен вариант, или като ги купувам като електронни книги", споделя Стоянов.

Според него другият сериозен проблем е качеството на книгите. "Въпреки че постоянно излизат доста стойностни и смислени неща във всички жанрове, оставам с усещането, че у нас се промотира огромно количество булевардна литература. Съзнавам, че е важно да има комерсиалност и че интелектуалното ниво у нас е ниско, но една от задачите на книгите е да възпитава вкус и стил. Трябва да се намери по-добър баланс между повърхностните обществени щения и достъпа до по-качествена литература", категоричен е той.

МК обмисля нов подход за финансиране на обекти от световно значение

- bnrnews.bg

Министерството на културата обмисля нов подход за финансиране на археологическите обекти от световно значение у нас. Това съобщи при посещението си в Провадия - Солницата министърът на културата Евтим Милошев. Той поясни, че това е световен обект и за подобни забележителности у нас ще бъде въведен нов начин за финансиране за по-продължителен период - минимум две или три години.

Милошев се информира от ръководителя на разкопките в Провадия-Солницата - акад. Васил Николов, за новите артефакти, открити в началото на сезона.

Културният министър допълни:

Трябва да дадем възможност на тези обекти да се развиват с по-дългосрочна перспектива. Говорим за обекти от изключително световно значение, които заслужават устойчиво финансиране и ясна визия.

По думите на Евтим Милошев, обекти като Провадия-Солницата имат ключово значение и за по-голямата видимост на българската култура в Европа и по света.

Подробностите чуйте в звуковия файл.

[Златогор Минчев: Човешкият фактор остава решаващ в умните отбранителни технологии - Българска национална телевизия](#)

В студиото на "Денят започва" доцент Златогор Минчев, директор на Съвместния център за обучение, симулация и анализи към БАН, коментира актуалните рискове, свързани с дронове, умни оръжия и хибридни операции. Експертът подчерта, че Европа вече е изправена пред необходимостта от европейска анти-дрон стена. Минчев акцентира върху нуждата от рентабилни и технологично устойчиви защитни системи.

„Трябва да се създадат системи за детекция и лесно неутрализиране, базирани на микровълни, на лазери... както и средства за радиоелектронна борба.“

Според него интегрирането на усилията в мащаб Европа–НАТО е ключово, включително чрез обмен на опит с украинските партньори. По темата за автономността на защитните системи Минчев припомни европейските регулации.

„Крайното решение все още трябва да се взима с участие на човешкия фактор – human in the loop.“

Той призна, че това забавя процеса, но е необходимо, защото „алгоритмите ни... нямат съзнание“. Експертът коментира и случая на летището в Лайпциг, определен от германския вътрешен министър като хибридна атака.

„Демонстрация на това, че има пробиви в системата за сигурност и нищо повече... “

Минчев обясни, че защитата на дигиталната инфраструктура вече се развива с темпове равни на методите на хакерски атаки, а изкуственият интелект се превръща в технологично оръжие в сферата на киберпространството. Експертът предупреди, че разузнаването и предварителната информация остават решаващи, особено с навлизането на квантовите технологии.